

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 492/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Branislavom Drgoňom, Jesenského 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 5 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pv 481/16/1101 a postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 56/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých konaní a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 20. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp.zn. 6T/56/2017, porušené boli.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Bratislava I v konaní vedenom pod č. 4Pv 481/16/1101 a v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp.zn. 6T/56/2017, porušené boli.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €...

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia...“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

9. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

11. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

12. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

14. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

16. Ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno ich namietané porušenie posudzovať v rámci predbežného prerokovania sťažnosti spoločne.

17. Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie (ústavnej) sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného

základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť (ústavnej) sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014).

18. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

19. V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku, ale (ústavnú) sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

III.1 K namietanému porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní

21. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie čl. 17 ods. 5 ústavy postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní v súvislosti s dĺžkou obdobia od vyhlásenia rozsudku okresného súdu po predloženie súdneho spisu krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní, ústavný súd konštatuje, že okresný súd svojím rozsudkom rozhodol o vine a treste sťažovateľa, preto označený článok ústavy nemožno vzhľadom na fázu konania a námietky sťažovateľa na rozhodovanie o tejto jeho ústavnej sťažnosti aplikovať.

22. Aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 5 ods. 3 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že tento článok sa na sťažovateľov prípad nevzťahuje.

23. Článok 5 ods. 3 dohovoru zaručuje právo „byť súdený v primeranej lehote“, pričom táto lehota začína plynúť dňom zadržania a končí sa dňom prepustenia alebo rozhodnutia o obvinení, hoci aj súdom prvého stupňa (pozri rozsudok vo veci Štvrtecký proti Slovensku z 5. 6. 2018, sťažnosť č. 55844/12, bod 55).

24. Článok 5 ods. 3 dohovoru je prepojený s čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru. Osobu odsúdenú súdom prvého stupňa už nemožno považovať za zatknutú alebo inak pozbavenú osobnej slobody „za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu“ v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, ale musí byť považovaná za osobu „zákonne uväznenú po odsúdení príslušným súdom“ v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru (pozri rozsudok vo veci Belevitskiy proti Rusku z 1. 3. 2007, sťažnosť č. 72967/01, bod 99). Preto sa garancie čl. 5 ods. 3 dohovoru na prípad sťažovateľa už nevzťahujú. Osoba, ktorá ma dôvod sťažovať sa na zadržanie po odsúdení z dôvodu tvrdených prietáhov pri rozhodovaní o ňou podanom odvolaní, sa nemôže dovolávať garancí čl. 5 ods. 3 dohovoru, ale mohla by namietat' nedodržanie „primeranej

lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri rozsudok vo veci Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 9 k čl. 5 ods. 3 dohovoru).

25. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2 K namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresnej prokuratúry v napadnutom konaní a postupom okresného súdu v napadnutom konaní

26. Ústavný súd vzhľadom na už uvedené závery konštatuje, že na sťažovateľom namietanú fázu trestného konania sa vzťahujú (iba) záruky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. V trestných veciach je účelom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť, aby obvinené (obžalované) osoby neboli príliš dlho obvinené a aby sa rozhodlo o ich obvinení (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci Kart proti Turecku z 3. 12. 2009, sťažnosť č. 8917/05, bod 68). Relevantná doba, ktorá je Európskym súdom pre ľudské práva v tejto súvislosti posudzovaná, začína v zásade dňom vznesenia obvinenia a končí dňom právoplatného skončenia konania.

28. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta prietahy okresnej prokuratúry a okresného súdu v období po vyhlásení rozsudku okresného súdu až do predloženia súdneho spisu krajskému súdu. Ústavný súd konštatuje, že aj ak by vo fáze predkladania spisu krajskému súdu vznikli určité prietahy (niekoľkotýždňové predkladanie spisu krajskému súdu, počas ktorých sa doručuje odvolanie a vyjadrenia), tie v okolnostiach tejto veci nemožno už na prvý pohľad považovať za také významné, že by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

30. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu